

1. АВТОРСКИТЕ ТЕЗИ

1.1. Основната цел, за която се подготвят специалистите статистици, е да произвеждат статистически информационни продукти, включително и резултати от статистически анализи. Най-важното изискване на новото информационно общество е те да бъдат разходоно **ефективни** производители на качествена статистическа информация.

1.2. Между производството на материални блага и услуги и на информационни продукти съществуват принципни разлики. Най-важните от тях са две: първо, информационните продукти нямат материален, а само идеален (невеществен) характер и второ, при производството на статистически информационни продукти по принцип се осъществява изследователски процес. Според нас в случая от по-важно значение са приликите. Като изследваме аналозите между тях, по-лесно можем да видим осъществени полезни решения и да ги пренасяме от едната област в другата. Това помага също да се видят и осъзнаят по-ясно дефицитите и “белите полета” в обучението на студентите, за да преосмислим и направим нашата работа по подготовката на статистиците по-ефективна.

Основните прилики между тях се предопределят от обстоятелството, че и в двата случая става дума: 1) за дейност, произвеждаща полезни продукти; 2) за обхващане и управление на цялостния производствен процес независимо от неговата специфика и 3) за изначално важното изискване произведените продукти да бъдат с високо качество при възможни минимални разходи на ресурси. Последното изискване налага да се оптимизират не само отделни елементи, а производственият процес като цяло.

1.3. Убедени сме, че производството на статистически данни трябва да се разглежда като цялостен производствен процес и обучението на студентите трябва да се осъществява върху този фундамент.

1.4. За разлика от това, в обучението на специалистите статистици (не само у нас, но и в чужбина) днес липсва концепцията за статистическите изследвания (СИ) като цялостен производствен процес - от “А” до “Я”.

1.5. Главните функции на специалистите статистици е да бъдат проектанти, организатори и изпълнители на това производство подобно на конструкторите, технолозите и организаторите на материалното производство. Когато говорим за професиите на проектанта, организатора и изпълнителя на едно производство, трябва да имаме предвид, че разликата в изискванията към знанията и уменията им се предопределя главно от спецификата на даденото производство. При производството на материални блага и услуги инженерните знания и умения на специалистите се формират върху основата на физиката, математиката, техническите и технологичните науки. Когато говорим за производство на статистически информационни продукти, теоретичната основа, върху която се изграждат знанията и уменията на ста-